

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษา เปรียบเทียบบทบาทเลขานุการสภาท้องถิ่นผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นกับผู้ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยได้นำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1.1 เพื่อเปรียบเทียบบทบาทจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

บทบาทที่ 1 การแจ้งนัดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามคำสั่งของประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ การประชุมสภาครั้งแรก การประชุมสามัญประจำปี และการประชุมวิสามัญประจำปี การประชุมสภาครั้งแรกกำหนดให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็น เลขานุการสภาองค์การบริหารชั่วคราว สำหรับการประชุมสามัญประจำปีและการประชุมวิสามัญประจำปี กำหนดให้เป็นบทบาทหน้าที่ของเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามระเบียบฯ ดังนี้

1. จัดทำประกาศกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอให้ประธานสภาฯ ลงนามปิดประกาศประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตลอดจนประชาชนทราบโดยทั่วกัน

2. จัดทำประกาศเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสมัยประชุมสามัญประจำปีเสนอให้ประธานสภาฯ ลงนาม

3. ส่งหนังสือนัดหมายประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามคำสั่งของประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันกรณีนัดประชุมตามปกติ และไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงกรณีประชุมรีบด่วนโดยระบุเหตุอันรีบด่วนในหนังสือด้วย

4. การแจ้งนัดประชุมในที่ประชุมในสมัยประชุมสามัญประจำปี

5. งานสารบรรณเกี่ยวกับการรับ-ส่งหนังสือนัดหมายประชุมเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน

6. ส่งระเบียบวาระการประชุมพร้อมหนังสือนัดประชุมทุกครั้ง

บทบาทจริงของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในตำแหน่งเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องกำหนดวันส่งหนังสือนัดประชุมทั้งกรณีประชุมตามปกติซึ่งต้องส่งล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันและการประชุมกรณีเร่งด่วนซึ่งต้องส่งหนังสือนัดประชุมไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง รวมถึงบางครั้งไม่สามารถส่งระเบียบวาระการประชุมไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุมได้ ทั้งนี้เนื่องจากโครงสร้างองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีส่วนกิจการสภา ดังนั้นการประสานงานระหว่างเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกับสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับคดีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอต่อประธานสภาเพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาเอกสารประกอบญัตติรวมถึงการจัดทำระเบียบวาระซึ่งเป็นหน้าที่ของเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่จะต้องสำเนาแจกจ่ายให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามจากการสังเกตการณ์ในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในส่วนของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก็ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการนัดประชุมตามที่ระเบียบกำหนดไว้เหมือนกันดังนั้นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบดังกล่าวข้างต้นจึงยังไม่เป็นประเด็นที่จะนำไปสู่การร้องเรียนถึงการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ แต่ในโอกาสต่อไปอาจส่งผลอันจะเป็นต้นเหตุของความขัดแย้งในงานด้านนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลได้

ส่วนบทบาทจริงของ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในตำแหน่งเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนดและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการใช้เทคโนโลยีโดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยรวดเร็วในการจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ เช่น ประกาศเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หนังสือนัดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพร้อมระเบียบวาระการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองดังนั้นจึงดำเนินการได้ถูกต้องครบถ้วนและเป็นไปตามเงื่อนไขของระยะเวลาที่ระเบียบฯ กำหนดไว้

จากบทบาทจริงที่แตกต่างกันจึงส่งผลกระทบต่องานด้านนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถปฏิบัติตามแนวทางที่มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดไว้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติให้มีความรู้ ความเข้าใจ ความมั่นใจและปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ครบทั้ง 6 ข้อ ซึ่งส่งผลให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับหนังสือ และระเบียบวาระการประชุมพร้อมเอกสารประกอบการประชุม เช่น ร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ร่างแผนพัฒนาสามปี ร่างข้อบัญญัติทั่วไปรวมถึงร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพื่อนำไปศึกษาล่วงหน้าตามที่ระเบียบกำหนดเอาไว้ก่อน ทั้งนี้จะได้ศึกษาเพื่ออภิปราย

สอบถามในประเด็นที่สงสัยให้นายกองการบริหารส่วนตำบลชี้แจงให้ทราบในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงการพิจารณาให้ละเอียด รอบคอบก่อนการพิจารณาลงมติซึ่งถือเป็นหลักการที่ถูกต้องในการถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร

สำหรับบทบาทจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางที่มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดไว้ได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการส่งหนังสือนัดหมายประชุมน้อยกว่าสามวันซึ่งไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ที่กำหนดไว้ต้องไม่น้อยกว่าสามวัน รวมถึงจากการสังเกตการณ์ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในบางครั้งระเบียบวาระการประชุมจะแจกให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในวันประชุมสภาฯ ซึ่งไม่เป็นไปตามที่ระเบียบฯ กำหนดไว้คือให้ส่งไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุม ทำให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติไม่มีโอกาสศึกษาถึงรายละเอียดต่าง ๆ ของญัตติที่นายกองการบริหารส่วนตำบลเสนอก่อนล่วงหน้าทำให้ไม่มีข้อมูลที่จะใช้ในการอภิปรายสอบถามนายกองการบริหารส่วนตำบลได้ ดังนั้นในประเด็นนี้หมายถึงสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขาดโอกาสในการเรียนรู้การทำหน้าที่ถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารซึ่งถือว่าเป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของฝ่ายนิติบัญญัติ

บทบาทที่ 2 ชี้แจงทำความเข้าใจในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในบทบาทนี้กำหนดให้เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องชี้แจงข้อกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานให้กับที่ประชุมสภาฯ อย่างน้อยดังนี้

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวดที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น
2. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546
3. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548
6. ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือสั่งการและแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

นอกจากนี้แล้วตามแผนปฏิบัติการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มกฎหมายถึง 6 ภารกิจ ดังนี้ ภารกิจด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย การคมนาคมและขนส่ง สาธารณูปโภค สาธารณูปการ การผังเมือง การควบคุมอาคาร ภารกิจด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย การส่งเสริมอาชีพ งานสวัสดิการสังคม นันทนาการ การศึกษา สาธารณสุข การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด และการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ภารกิจด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ประกอบด้วย การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพของประชาชน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ภารกิจด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว ประกอบด้วย การวางแผนพัฒนาจังหวัด การพัฒนาเทคโนโลยี การส่งเสริมการลงทุน การพาณิชยกรรม การพัฒนาอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ภารกิจด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การดูแลรักษาป่า การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ การดูแลรักษาที่สาธารณะ ภารกิจด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเด็นข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นจำเป็นอย่างยิ่งที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องได้รับทราบและมีความเข้าใจที่ถูกต้องเพื่อเป็นข้อมูลในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนของตนเองอย่างแท้จริง

บทบาทจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่สามารถชี้แจงทำความเข้าใจในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีความรู้พื้นฐานทางด้านกฎหมาย เพราะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้กำหนดคุณสมบัติเกี่ยวกับวุฒิการศึกษาว่าจะต้องจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นตำแหน่งทางการเมืองมีวาระการดำรงตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนดไว้คือ 4 ปี จึงไม่มีความมั่นคงของความต่อเนื่อง รวมถึงการเข้าสู่ตำแหน่งเป็นเหตุผลทางการเมืองของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นที่ได้จัดสรรตำแหน่งกันไว้ก่อนการหาเสียงเลือกตั้งพอดำรงตำแหน่งจริงจึงมีข้อจำกัดเพราะว่าไม่มีความรู้ในเรื่องข้อกฎหมายรวมถึงระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นจึงไม่สามารถที่จะชี้แจงให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าใจได้

ส่วนบทบาทจริงของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในตำแหน่งเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะเหตุว่าปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ที่ต้องกำกับดูแลการปฏิบัติงานของทุกส่วนราชการในองค์การบริหารส่วนตำบลก่อนที่จะนำเสนอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณาตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่ จึงเป็นผู้ที่มีความรู้ความ

เข้าใจในข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ หรือหนังสือสั่งการต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น บทบาทจริงจึงสามารถดำเนินการชี้แจงข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะข้อกฎหมายเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติที่สำคัญดังนี้

1) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. 2548

2) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543

3) ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตาม กฎหมาย นโยบาย และแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของ ทางราชการ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถส่งเสริมให้ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้เรียนรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและ สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทอำนาจหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งในประเด็นนี้ถือเป็นประเด็นสำคัญ ที่สุดในการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากบทบาทจริงที่แตกต่างกันจึงส่งผลกระทบต่องานด้านนิติบัญญัติขององค์การ บริหารส่วนตำบล คือ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถชี้แจงข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความรู้ ความ เข้าใจที่ถูกต้องก่อนการพิจารณาลงมติต่าง ๆ ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้สภาองค์การ บริหารส่วนตำบลได้รับความเชื่อถือจากประชาชน ส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนบทบาทจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ยังไม่ สามารถที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลใน ประเด็นข้อกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาลงมติต่าง ๆ ได้ จากการสังเกตการณ์ใน ที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำเป็นต้องให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ชี้แจงทำ ความเข้าใจในประเด็นนี้แทนทุกครั้ง

บทบาทที่ 3 ช่วยเหลือประชาชนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดทำระเบียบ วาระการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในบทบาทนี้กำหนดให้เลขาฯการสภาองค์การ บริหารส่วนตำบล ได้ช่วยเหลือประชาชนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดทำระเบียบวาระ

การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งระเบียบกำหนดเอาไว้ว่าการจัดระเบียบวาระการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้กำหนดดังนี้

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ 3 ผู้ตติแถลงนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องด่วน

ระเบียบวาระที่ 5 กระทู้ถาม

ระเบียบวาระที่ 6 ผู้ตติร่างข้อบัญญัติที่ค้างพิจารณา

ระเบียบวาระที่ 7 ผู้ตติร่างข้อบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

ระเบียบวาระที่ 8 ผู้ตติร่างข้อบัญญัติที่เสนอใหม่

ระเบียบวาระที่ 9 ผู้ตติอื่น ๆ

ในบทบาพนี้ เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ดังนี้

1. ตรวจสอบหนังสือรับว่ามีเรื่องใดที่ฝ่ายบริหารหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอถึงประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อบรรจุระเบียบวาระการประชุม
2. ตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องครบถ้วนหรือไม่
3. จัดทำระเบียบวาระการประชุมเสนอให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลงนาม

บทบาทจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในตำแหน่งเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่สามารถช่วยจัดทำระเบียบวาระให้ถูกต้องตามที่ระเบียบกำหนดไว้ กล่าวคือ การจัดทำระเบียบวาระการประชุมไม่เป็นไปตามระเบียบวาระข้างต้น แต่จะเป็นการจัดทำระเบียบวาระการประชุมทั่วไปเนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง รวมถึงข้อเท็จจริงที่ว่า เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้มาปฏิบัติราชการทุกวันราชการ ทำให้การประสานงานเรื่องเกี่ยวกับการรับ-ส่งหนังสือที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอผู้ตติ หรือที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอกระทู้ถามฝ่ายบริหาร ทำให้การจัดทำระเบียบวาระการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่เป็นไปตามที่ระเบียบกำหนดไว้

ส่วนบทบาทจริงของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในตำแหน่งเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะเหตุว่าปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจในข้อกฎหมายดังนั้นจึงสามารถช่วยเหลือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดทำระเบียบวาระการประชุมโดยอ้างถึงข้อกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาของสภาองค์การ

บริหารส่วนตำบลได้อย่างถูกต้องอีกทั้งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมาปฏิบัติราชการในวันราชการเป็นปกติทุกวัน จึงสามารถประสานงานกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้สะดวก รวดเร็วในการที่จะเสนอผู้ตติต่าง ๆ รวมถึงรับ-ส่งหนังสือกระทู้ถามที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยื่นสอบถามนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งถือเป็นการควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดพิมพ์และเตรียมเอกสารด้วยตนเองเพื่อเสนอให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ลงนามระเบียบวาระการประชุมส่งไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุมซึ่งเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ทุกครั้ง

จากบทบาทจริงที่แตกต่างกันจึงส่งผลต่องานด้านนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีหรือกระทู้ถามต่าง ๆ จึงช่วยให้งานด้านนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปอย่างถูกต้องตามที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนดไว้ในภาพรวมแล้วจึงมีประสิทธิภาพมากกว่าบทบาทจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจในประเด็นนี้

บทบาทที่ 4 การจัดทำรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
 เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ดังนี้

1. บันทึกการประชุมสภาฯ
2. จัดทำรายงานการประชุมสภาฯ เสนอให้คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมตรวจสอบความถูกต้อง
3. จัดทำสำเนารายงานการประชุมที่คณะกรรมการตรวจสอบแล้วส่งให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณารับรองรายงานการประชุม ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งต่อไป
4. ปิดประกาศรายงานการประชุมที่สภาองค์การบริหารมีมติรับรองและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อแล้ว ณ ป้ายปิดประกาศขององค์การบริหารส่วนตำบล
5. บันทึกเหตุการณ์และเป็นผู้รับรองรายงานการประชุมที่คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมยังไม่ได้ตรวจสอบ รายงานการประชุมที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ได้รับรอง หรือรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลรับรองแล้ว แต่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน เพราะเหตุครบอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

บทบาทจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่าเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สาย สามารถจัดทำ

รายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้แต่ยังต้องให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคอยตรวจสอบความถูกต้อง มีการปิดประกาศรายงานการประชุมที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลรับรองและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อเรียบร้อยแล้วให้ทุกฝ่ายได้รับทราบโดยทั่วกัน ซึ่งต่างกับเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด้ายยังต้องอาศัยบทบาทของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคอยช่วยเหลือดูแลให้การจัดทำรายงานการประชุมเป็นไปอย่างถูกต้องอย่างไรก็ตามในการจัดทำรายงานการประชุมในประเด็นที่เกี่ยวกับการพิจารณาลงมติต่าง ๆ โดยเฉพาะการพิจารณาลงมติเห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสองแห่งต้องคอยตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกรายงานการประชุมในประเด็นของการพิจารณาลงมติเนื่องจากในประเด็นเหล่านี้จะต้องขอด้วยกฎหมายทุกครั้ง

ส่วนบทบาทจริงของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 5 แห่ง สามารถจัดทำรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างถูกต้องครบถ้วนในเรื่องของภาษาการลงมติต่าง ๆ ขอด้วยกฎหมาย ทั้งนี้เนื่องจากมีความเข้าใจและสามารถใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์หรือระบบสารสนเทศต่าง ๆ ในการบันทึกการประชุมและการจัดทำรายงานการประชุมตลอดจนการปิดประกาศรายงานการประชุมที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลรับรองและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อเรียบร้อยแล้ว ณ ป้ายปิดประกาศและเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางเวปไซด์ขององค์การบริหารส่วนตำบลได้

จากบทบาทจริงที่แตกต่างกันจึงส่งผลต่องานด้านนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับความเชื่อมั่นจากทุกฝ่าย รวมถึงสามารถประชาสัมพันธ์ผลงานต่าง ๆ ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้เป็นอย่างดี ในทางกลับกันในส่วน of เลขานุการสภา โดยเฉพาะของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด้าย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องคอยตรวจแก้ไขรายงานการประชุมเพื่อให้ขอด้วยกฎหมายทุกครั้ง รวมถึงการตรวจทานในเรื่องของภาษาทำให้ต้องเสียเวลาในการปฏิบัติงานโดยไม่จำเป็น

บทบาทที่ 5 การเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารหรือเอกสารของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แต่จะเปิดเผยได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ดังนี้ เก็บรักษารายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ยุติคดีต่าง ๆ กระจุกถาม หนังสือ/คำสั่ง/ข้อบัญญัติ/ระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงฐานข้อมูลต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล

บทบาทจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สายเป็นผู้จัดเก็บเอกสารเองและสามารถเก็บไว้เป็นหลักฐานเพื่อการตรวจสอบได้ครบ ในส่วนของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด้าย ไม่ได้เป็นผู้เก็บเอกสารเองโดยประสานให้พนักงานส่วนตำบลในสำนักปลัดเป็นผู้จัดเก็บเอกสารต่าง ๆ ให้

ส่วนบทบาทจริงของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 5 แห่ง เป็นผู้เก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเอง เนื่องจากปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีห้องทำงานที่เป็นสัดส่วนและมีระบบการจัดเก็บเอกสารที่ถูกพัฒนามาตามลำดับ ประกอบกับความต่อเนื่องในการรับราชการ จึงสามารถใช้ระบบคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ ในการเก็บข้อมูลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้เป็นอย่างดี มีการแยกหมวดหมู่ชัดเจน จึงมีความสะดวกในการค้นหา

จากบทบาทจริงที่แตกต่างกันจึงส่งผลกระทบต่องานด้านนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถที่จะเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างดี รวมถึงมีความรู้ความเข้าใจในข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ และระเบียบงานสารบรรณจึงช่วยให้เอกสารต่าง ๆ ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถค้นหาได้ง่าย สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ประชาธิปไตยท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ในส่วนของการเก็บเอกสารของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด้ายยังไม่สามารถดำเนินการได้ จึงเป็นภาระให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลต้องประสานงานกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อออกคำสั่งภายในแต่งตั้งให้พนักงานส่วนตำบลรับผิดชอบในงานดังกล่าวแทน ทั้งนี้เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับงานนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล

บทบาทที่ 6 การช่วยเหลือประชาชนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการนับคะแนนเสียง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. เป็นผู้ช่วยเหลือประชาชน ในการตรวจนับองค์ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก่อนการประชุม และก่อนการพิจารณาลงมติทุกครั้ง
2. จัดเตรียมรายชื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามลำดับตัวอักษร พร้อมทั้งแผ่นกระดาษและซองใส่แผ่นกระดาษกรณีออกเสียงลงคะแนนลับ
3. แจ้งผลการนับคะแนนเสียงให้ประชาชนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกาศให้ที่ประชุมทราบทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการลงมติ

บทบาทจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในตำแหน่งเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จากการสังเกตการณ์ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด้ายและสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สาย เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สาย สามารถที่จะดำเนินการได้ครบถ้วน ในส่วนของเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด้ายยังต้องให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล คอยสนับสนุนช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

ส่วนบทบาทจริงของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จากการสังเกตการณ์ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 5 แห่ง บทบาทจริงของเลขานุการสภาองค์การบริหารทั้ง 5 แห่ง สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องครบถ้วนทุกแห่ง

ในบทบาทนี้เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สายสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องซึ่งไม่แตกต่างจากผู้ดำรงตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งผา เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้าง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไคร้ และเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม มีเพียงเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด้ายเท่านั้นที่มีบทบาทจริงที่แตกต่างกันจากบทบาทจริงที่แตกต่างกันจึงส่งผลกระทบต่องานด้านนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สาย สามารถดำเนินการช่วยเหลือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างถูกต้อง ไม่เสียเวลาในการพิจารณาลงมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

บทบาทที่ 7 ช่วยเหลือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการรักษาความสงบเรียบร้อยในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. เป็นผู้ช่วยเหลือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้เกี่ยวข้องทราบถึงระเบียบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการรักษาความสงบเรียบร้อยในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
2. จัดเตรียมที่นั่งสำหรับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค้ำการบริหารส่วนตำบล รองนายกองค้ำการบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงประชาชนที่สนใจเข้ารับฟังการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
3. ตรวจสอบห้ามบุคคลใดพกพาอาวุธปืนเข้าไปในห้องประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยเด็ดขาด

บทบาทจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในตำแหน่งเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จากการสังเกตการณ์ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สายและองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด้าย สามารถดำเนินการตามที่กำหนดไว้ด้วยความเรียบร้อย

ส่วนบทบาทจริงของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จากการสังเกตการณ์ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 5 แห่ง สามารถดำเนินการได้ครบถ้วนถูกต้องเป็นไปด้วยความเรียบร้อยทุกครั้ง ในบทบาทนี้ทั้งเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความแตกต่างกัน ส่งผลให้การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ผ่านมาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยทุกครั้ง ไม่มีการพูดต่อเสียด การใส่ร้ายป้ายสีหรือการขัดขืนคำสั่งของประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแต่อย่างใด รวมถึงไม่มีเหตุการณ์ร้ายแรงใด ๆ เกิดขึ้น

บทบาทที่ 8 การนัดประชุมและเปิดประชุมคณะกรรมการสามัญสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรก เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทหน้าที่ดังนี้คือ จะต้องเป็นผู้นัดประชุมและเปิดประชุมคณะกรรมการสามัญสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างน้อย 2 คณะตามที่ระเบียบฯ กำหนดไว้ คือ คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการแปรญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

บทบาทจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้เนื่องจากไม่เข้าใจในประเด็นของข้อกำหนด

ส่วนบทบาทจริงของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามที่ระเบียบกำหนดไว้

จากบทบาทจริงที่แตกต่างกันจึงส่งผลต่องานด้านนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับคณะกรรมการสามัญ ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในทางกลับกันคณะกรรมการสามัญประจำสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด้าย และแม่สายก็ขาดโอกาสในการเรียนรู้ และความเข้าใจที่ถูกต้องดังนั้นจึงไม่ได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว

บทบาทที่ 9 การนับองค์ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. จัดเตรียมสมุดลงชื่อของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2. จัดเตรียมสมุดลงชื่อของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล/รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล/หัวหน้าส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล/หัวหน้าส่วนราชการในพื้นที่
3. จัดเตรียมสมุดลงชื่อของประชาชนที่สนใจเข้ารับฟังการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
4. ให้สัญญาณเรียกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าห้องประชุมเมื่อครบองค์ประชุม
5. รับรองเอกสารสมุดลงชื่อของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อประสานกับสำนักปลัดในการเบิกเบี้ยประชุม

บทบาทจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จากการสังเกตการณ์ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สายและองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด้าย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สาย สามารถดำเนินการได้แต่ไม่ครบถ้วนตามที่ระเบียบกำหนดไว้ ในส่วนของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด้าย ยังต้องให้พนักงานส่วนตำบลคอยช่วยเหลือในการจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนบทบาทจริงของ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถดำเนินการได้ถูกต้องครบถ้วนตามที่ระเบียบกำหนดไว้

จากบทบาทจริงที่แตกต่างกันจึงส่งผลต่องานด้านนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับองค์ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งส่งผลดีต่อการพัฒนาประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่น

สรุปภาพรวมเปรียบเทียบบทบาทจริงของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล บทบาทจริงที่ไม่แตกต่างกันได้แก่บทบาทจริงในเรื่องของ การช่วยเหลือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการรักษาความสงบเรียบร้อยในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

สำหรับบทบาทจริงที่แตกต่างกัน ได้แก่บทบาทจริงในเรื่องดังต่อไปนี้

1. การแจ้งนัดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามคำสั่งของประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถดำเนินการได้ถูกต้องครบถ้วนมากกว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ส่งผลให้งานด้านนิติบัญญัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การชี้แจงทำความเข้าใจในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในประเด็น ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถดำเนินการชี้แจงให้กับสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลให้สามารถมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องใน พิจารณาดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ส่งผลให้งานด้านนิติบัญญัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสองแห่งไม่สามารถที่จะชี้แจงให้สมาชิกสภาองค์การ บริหารส่วนตำบลได้ ซึ่งในประเด็นนี้ถือเป็นเรื่องสำคัญที่สุดในการส่งเสริมการกระจายอำนาจให้กับ องค์การบริหารส่วนตำบล

3. การช่วยเหลือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดทำระเบียบวาระ การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถดำเนินการได้ ถูกต้องครบถ้วนมากกว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ส่งผลให้งานด้าน นิติบัญญัติเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การจัดทำรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การ บริหารส่วนตำบล สามารถดำเนินการได้ถูกต้องครบถ้วนมากกว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน ตำบล ส่งผลให้งานด้านนิติบัญญัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. การเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารหรือเอกสารของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถดำเนินการได้ถูกต้องครบถ้วนส่งผลให้งานด้านนิติบัญญัติ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สาย สามารถดำเนินการ ได้แต่ไม่ครบถ้วน ส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด้าย ได้มอบให้พนักงานส่วน ตำบลเป็นผู้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลให้

6. การช่วยเหลือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการนับคะแนนเสียง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สายสามารถ ดำเนินการได้ถูกต้องครบถ้วน มีเพียงสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด้ายเท่านั้นที่ยังไม่ สามารถดำเนินการถูกต้องตามระเบียบฯ ที่กำหนดไว้

7. การนัดประชุมและเปิดประชุมคณะกรรมการสามัญสภาองค์การบริหารส่วน ตำบลครั้งแรก ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถดำเนินการได้ถูกต้อง ส่งผลให้งานด้าน นิติ บัญญัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนผู้ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง สองแห่งไม่ได้ดำเนินการตามที่ระเบียบฯ กำหนดไว้

8. การนับองค์ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วน ตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สายสามารถดำเนินการได้ถูกต้องครบถ้วน มี

เพียงสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด้ายเท่านั้นที่ยังไม่สามารถดำเนินการให้ถูกต้องตามที่ระเบียบฯ กำหนดไว้

จากบทบาทจริงของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีความแตกต่างกันทำให้ส่งผลกระทบต่องานด้านนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลกรณี เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประเด็นปัญหาที่พบคือ

1. ไม่สามารถชี้แจงข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นตำแหน่งทางการเมืองการเข้าสู่ตำแหน่งเป็นเหตุผลทางการเมืองของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นที่มีการจัดสรรตำแหน่งไว้ก่อนการหาเสียงเลือกตั้ง ไม่มีคุณสมบัติทางด้านกฎหมาย ขาดความต่อเนื่อง

2. การบันทึกรายงานการประชุม โดยเฉพาะการประชุมที่มีการพิจารณาญัตติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ครบถ้วน ทำให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องคอยตรวจสอบความถูกต้องหรือคอยแนะนำทุกครั้ง ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีความรู้ความเข้าใจในประเด็นกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานน้อยจึงมีการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย โดยเฉพาะการลงมติเกี่ยวกับญัตติดังกล่าวข้างต้นจะต้องขอด้วยกฎหมายทุกครั้งเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการลงมติเป็นโมฆะซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาตามมาทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร

ในกรณีที่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ดำรงตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จะส่งผลกระทบต่องานด้านนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ สามารถปฏิบัติงานตามที่มีกฎหมาย ระเบียบกำหนดไว้ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ส่งเสริมการเรียนรู้ในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จัดเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นแหล่งเรียนรู้ประชาธิปไตยท้องถิ่น ทั้งนี้เนื่องจากเป็นผู้รู้ในข้อกำหนด ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงในบทบาทหน้าที่ที่จะต้องประสานงานฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกององค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรประชาชน รวมถึงส่วนราชการต่าง ๆ ในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจึงได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายเป็นอย่างดี

1.2 เพื่อศึกษาความเหมาะสมของผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จากการเปรียบเทียบบทบาทจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ดังกล่าวเบื้องต้นจึงนำไปสู่

การวิเคราะห์ถึงผู้ที่มีความเหมาะสมในการดำรงตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 42 คน สรุปว่าควรกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 15 คน โดยเห็นว่ามีข้อดีคือ สามารถประสานงานกับบุคคลในพื้นที่ได้ดี รวมถึงเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกสภาท้องถิ่น ได้มีประสบการณ์ในงานด้านนิติบัญญัติ รวมถึงเพื่อให้เกิดการถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร ดังนี้

“สมาชิกฯ สามารถประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ได้ดี ทั้งนี้เนื่องจากเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ รู้จักคนในพื้นที่เกือบหมด” (ประธานสภา อบต.แม่สาย สัมภาษณ์ 18 กุมภาพันธ์ 2552)

“เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกสภาท้องถิ่น ได้มีโอกาสเรียนรู้และสะสมประสบการณ์ในงานด้านนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล” (ประธานคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมสภา อบต.โป่งงาม สัมภาษณ์ 1 มีนาคม 2552)

“ถ้าเป็นการกระจายอำนาจจริง ๆ ต้องให้ฝ่ายนิติบัญญัติดำเนินการเองจึงจะถูกต้อง สำหรับการทำงานจริงอาจจะยังขาดความรู้ความเข้าใจทุกฝ่ายควรให้โอกาสและเวลาในการเรียนรู้” (ประธานคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมสภา อบต.แม่สาย สัมภาษณ์ 18 กุมภาพันธ์ 2552)

“เพื่อให้การถ่วงดุลระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารเป็นไปได้จริง ควรให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนี้” (เลขานุการสภา อบต.แม่สาย สัมภาษณ์ 19 กุมภาพันธ์ 2552)

“เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งที่จะให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนี้ แต่บทบาทจริงในช่วงเปลี่ยนผ่านอาจมีปัญหาบ้างเป็นธรรมดาต้องช่วยกันแก้ไขต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้การถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารในการปกครองท้องถิ่นเป็นไปได้ไปอย่างมีประสิทธิภาพ” (ปลัด อบต.บ้านด้าย สัมภาษณ์ 23 กุมภาพันธ์ 2552)

อย่างไรก็ตามจากข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าถ้าผู้ดำรงตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก็มีข้อจำกัดเกี่ยวกับการเข้าสู่ตำแหน่งรวมถึงความรู้ความเข้าใจในข้อระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

“เนื่องจากสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นตำแหน่งทางการเมืองจึงมีความไม่แน่นอนในเรื่องของความต่อเนื่อง” (ประธานสภา อบต.แม่สาย สัมภาษณ์ 18 กุมภาพันธ์ 2552)

“ปัญหาสำคัญคือสมาชิกสภาฯ ยังขาดความรู้ความเข้าใจในข้อกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์ หรือหนังสือชักซ้อมแนวทางต่าง ๆ อันเป็นบริบทที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลอาจเป็นอุปสรรคต่อการทำงานในหน้าที่

ในตำแหน่ง เลขานุการสภาฯ” (ประธานคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมสภา อบต.โป่งงาม สัมภาษณ์ 1 มีนาคม 2552)

“การที่ระเบียบฯ กำหนดให้เลขานุการสภาฯ เป็นผู้ชี้แจงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาลงมติต่าง ๆ ในที่ประชุมสภาฯ ทำให้สมาชิกสภาฯ ซึ่งไม่ได้เรียนมาโดยตรงทำให้มีปัญหาในการทำหน้าที่ตรงนี้” (ประธานคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมสภา อบต.แม่สาย สัมภาษณ์ 18 กุมภาพันธ์ 2552)

สำหรับผู้ที่เห็นว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้มีความเหมาะสมในการดำรงตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวนทั้งหมด 27 คน โดยเห็นว่า มีข้อดีคือ เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในข้อกฎหมาย ระเบียบ แนวทางปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างดี ช่วยให้การดำเนินงานของฝ่ายนิติบัญญัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

“ปลัดเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ หรือหนังสือชักซ้อมแนวทางต่าง ๆ ประสานงานระหว่างนายก อบต. กับ ประธานสภา อบต. ได้ดีช่วยให้การดำเนินงานของสภาฯ มีประสิทธิภาพ” (ประธานสภา อบต.โป่งผา สัมภาษณ์ 27 กุมภาพันธ์ 2552)

“ปลัดมีความต่อเนื่องเนื่องจากเป็นข้าราชการ และมีความรู้เรื่องงานของ อบต.เป็นอย่างดี จึงมีความเหมาะสม” (ประธานสภา อบต.เกาะช้าง สัมภาษณ์ 17 กุมภาพันธ์ 2552)

“ปลัด คือ ข้าราชการมีความรู้ความเข้าใจ มีผู้ได้บังคับบัญชา มีความต่อเนื่องจึงมีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง ณ วันนี้ แต่ในโอกาสข้างหน้าหากสมาชิกสภาฯ มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นก็เป็นเรื่องของอนาคต” (ประธานสภา อบต.โป่งงาม สัมภาษณ์ 1 มีนาคม 2552)

“โดยส่วนตัวแล้วเห็นว่า ปลัด อบต. มีความเหมาะสมมากกว่า สมาชิกสภา อบต. ในทุกเรื่อง ซึ่งมีส่วนช่วยให้งานด้านนิติบัญญัติของ อบต.เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ” (นายก อบต.ห้วยไคร้ สัมภาษณ์ 25 กุมภาพันธ์ 2552)

“ปลัด สามารถนำเสนอเรื่องต่างๆ ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นำเสนอต่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณาลงมติให้ถูกต้องตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ ที่กำหนดไว้ ทำให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับความเชื่อถือจากทุกฝ่ายในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่” (นายก อบต.โป่งงาม สัมภาษณ์ 2 มีนาคม 2552)

“ปลัด คือ ผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในทุกเรื่องในงานของ อบต. ดังนั้นจึงเป็นผู้มีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง” (นายก อบต.โป่งผา สัมภาษณ์ 28 กุมภาพันธ์ 2552)

อย่างไรก็ตามจากข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าถ้าผู้ดำรงตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลก็มีข้อด้อย คือ ในบางครั้งมี

ภาระหน้าที่การงานในหลายเรื่องทำให้มีข้อจำกัดเกี่ยวกับเรื่องของการเวลาในการสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงภาระทางด้านงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องจ่ายเป็นค่าตอบแทน ดังนี้

“ปลัด อบต.มีภาระหน้าที่การงานในหลายเรื่องทำให้มีข้อจำกัดเกี่ยวกับเรื่องของการเวลา” (ประธานสภา อบต.โป่งงาม สัมภาษณ์ 1 มีนาคม 2552)

“ปลัด อบต.มีภาระหน้าที่ที่จำเป็นต้องดำเนินการตามภารกิจถ่ายโอนเพิ่มมากขึ้นทำให้มีข้อจำกัดในเรื่องของการเวลา” (นายก อบต.โป่งผา สัมภาษณ์ 28 กุมภาพันธ์ 2552)

“จริง ๆ แล้ว เงินค่าตอบแทนในตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่จะต้องจ่ายเป็นรายเดือนให้กับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการจ่ายตามระเบียบๆ แต่อาจมีหลายฝ่ายมองว่าเป็นภาระทางด้านงบประมาณที่เพิ่มขึ้นของ อบต.” (ประธานสภา อบต.ห้วยไคร้ สัมภาษณ์ 25 กุมภาพันธ์ 2552)